

Sygnatura akt II C 282/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 września 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi II Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodnicząca Sędzia SR A. S.

Protokolant st. sekr. sąd. D. B.

po rozpoznaniu w dniu 12 września 2017 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa A. D.

przeciwko J. L.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 18.000 zł (osiemnaście tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 10 lutego 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;
2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2625 zł (dwa tysiące sześćset dwadzieścia pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygnatura akt II C 282/17

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 20 sierpnia 2015 roku skierowanym przeciwko J. L., powód A. D., reprezentowany przez pełnomocnika w osobie adwokata, wniósł o zapłatę kwoty 18 000 złotych wraz z ustawowymi odsetkami do dnia 10 lutego 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty. Powód wniósł także o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, iż żądana kwota stanowi cenę nabycia samochodu zakupionego od pozwanego w prowadzonym przez niego komisie samochodowym, który to pojazd – jak się później okazało – pochodził z kradzieży. Z powodu wady prawnej powód wystosował do pozwanego oświadczenie o odstąpieniu od umowy sprzedaży zawartej w dniu 6 grudnia 2013 roku i wezwał pozwanego do zapłaty ceny sprzedaży wyznaczając pozwanemu termin 7 dni. Pozwany w dniu 2 lutego 2015 roku odebrał wezwanie, nie ustosunkował się do wezwania powoda.

(pozew k. 2-4, pismo k. 41-43, pełnomocnictwo k. 44)

W dniu 21 sierpnia 2015 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wydał w niniejszej sprawie pod sygn. akt VI Nc-e 1633975/15 nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

(nakaz zapłaty k. 5)

Pozwany wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 21 sierpnia 2015 roku, zaskarżając go w całości.

(sprzeciw k. 7 odw.- 8)

Postanowieniem z dnia 12 grudnia 2016 roku, na skutek prawidłowo wniesionego przez pozwanego sprzeciwu od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu dla Łodzi-Widzewa w Łodzi.

(postanowienie k. 36 odw. - 37)

W piśmie z dnia 22 maja 2017 roku pozwany, reprezentowany przez pełnomocnika w osobie adwokata, wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych. Pozwany powołał się na treść zamieszczonego na fakturze VAT oświadczenia, iż „kupujący oświadcza, że zapoznał się ze stanem technicznym pojazdu i nie będzie rościł pretensji z tego powodu do sprzedawcy”, które jego zdaniem wyłącza jego odpowiedzialność za wady sprzedanego samochodu.

(pismo procesowe k. 53-55, pełnomocnictwo k. 56)

Do zamknięcia rozprawy stanowiska stron nie uległy zmianie.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 6 grudnia 2013 roku powód zawarł z pozwanym umowę sprzedaży samochodu osobowego marki B. (...), rok produkcji 2004, koloru grafitowego, o numerze VIN (...), za cenę 18 000 zł. Samochód w dniu zakupu miał uszkodzenia blacharskie. Na okoliczność zawarcia pomiędzy stronami umowy sprzedaży, w tym samym dniu została przez pozwanego wystawiona faktura VAT o nr (...) w ramach prowadzonej przez niego działalności gospodarczej (...), opiewająca na kwotę 18 000 zł. Na fakturze zostało zamieszczone oświadczenie powoda, iż jako kupujący zapoznał się on ze stanem technicznym pojazdu i nie będzie rościł pretensji z tego powodu do sprzedającego.

Powód nie został poinformowany przez pozwanego, że pojazd może pochodzić z kradzieży.

(zeznania powoda k. 62, zeznania pozwanego k. 62-63, zeznania świadka R. D. k. 62, faktura VAT k. 45)

W dniu 4 stycznia 2014 roku powód zarejestrował zakupiony samochód w Wydziale Komunikacji w L.. Pojazdowi został nadany numer rejestracyjny (...).

(adnotacja o rejestracji - faktura VAT k. 45)

Prokuratora Rejonowa w Lublinie wszczęła postępowanie w sprawie usunięcia i podrobienia znaków identyfikacyjnych VIN samochodu marki B.. W toku postępowania zabezpieczono od A. D. samochód marki B. o nr VIN (...). Następnie ustalono, że zabezpieczony samochód o numerze oryginalnym VIN (...) pochodzi z kradzieży na terenie Ł..

(uzasadnienie postanowienia k. 46)

W piśmie z dnia 27 stycznia 2015 roku powód poinformował pozwanego J. L. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) P.H. w B., o odstąpieniu przez niego od umowy zawartej z pozwanym w dniu 6 grudnia 2013 roku, z powodu wady prawnej rzeczy sprzedanej. Powód podał, iż przyczyną odstąpienia od umowy jest powzięcie informacji, iż zakupiony pojazd pochodzi z kradzieży i stanowi własność osoby trzeciej. Powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 18 000 złotych stanowiącej zapłaconą cenę sprzedaży w terminie 7 dni od otrzymania wezwania. Pozwany odebrał wezwanie w dniu 2 lutego 2015 roku.

(oświadczenie k. 48-49, dowód doręczenia k. 47 a)

W dniu 16 czerwca 2015 roku Prokuratura Rejonowa w Lublinie wydała postanowienie w przedmiocie dowodów rzeczowych po umorzeniu śledztwa w postaci: samochodu marki B. (...) o numerze rejestracyjnym (...) o numerze oryginalnym (...), dwóch kluczyków do samochodu, karty pojazdu nr (...), dowodu rejestracyjnego o numerze (...) i zwróciła je właścicielowi M. R..

(postanowienie k. 46-46v)

Powód nie jest przedsiębiorcą.

(bezsporne, oświadczenie powoda k. 63)

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie dokumentów zebranych w sprawie. Zdaniem Sądu dowody te stanowią wiarygodny materiał dowodowy, gdyż ich treść jest jasna i oczywista, nie budzi wątpliwości. Ponadto strony nie kwestionowały tych dokumentów, a sąd nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadka oraz stron słuchanych w toku postępowania. Ich zeznania – co do zasady – korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym zebrany w sprawie w postaci dokumentów, były spójne i logiczne. Sąd nie dał wiary pozwanemu jedynie w tym zakresie, gdy twierdził, że informował powoda o wyłączeniu odpowiedzialności za wady prawne pojazdu. Początkowo pozwany stwierdził, że nie pamięta czy tłumaczył, na czym polega wyłączenie odpowiedzialności za wady prawne. Był jednak przekonany, że w czasie rozmowy padło takie stwierdzenie. Nie potrafił jednak wyjaśnić, dlaczego w treści dokumentu faktury, ewentualnie w innej formie nie zawarto na piśmie takowego postanowienia umowy stron. Gdyby istotnie zamiarem stron umowy było wyłączenie odpowiedzialności sprzedawcy za wady prawne, nic nie stało na przeszkodzie, aby zawrzeć takie sformułowanie w treści podpisanego przez powoda oświadczenia, w którym to jednak mowa jest wyłącznie o stanie technicznym pojazdu.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Powództwo podlega uwzględnieniu w całości.

W okolicznościach niniejszej sprawy wątpliwości Sądu nie budziło, iż powodowi w ramach zawartego stosunku sprzedaży samochodu, przysługiwał status konsumenta. Za konsumenta – zgodnie z art. 22¹ k.c. - uważa się osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową. Przedsiębiorcą zaś, stosownie do art. 43¹ k.c. jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna, o której mowa w art. 33¹ § 1 k.c., prowadząca we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową.

Powód samochód osobowy marki B. nabył dla celów prywatnych od osoby prowadzącej działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży samochodów. Okoliczność ta nie była kwestionowana przez stronę pozwaną.

Dokonując oceny sformułowanego przez powoda roszczenia należało mieć zatem na uwadze przepisy ustawy z dnia 27 lipca 2002r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. Nr 141, poz. 1176, ze zm.). Wprawdzie ustawa o sprzedaży konsumenckiej została uchylona przez art. 52 pkt 2 ustawy z dnia 30 maja 2014r. o prawach konsumenta (Dz.U. z 2014, poz. 827 ze zm.) z dniem wejścia jej w życie (25 grudnia 2014r.), jednakże zgodnie z art. 51 tej ostatniej ustawy, do umów zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Podstawę prawną dochodzonego przez powoda roszczenia w niniejszym procesie stanowi więc przepis art. 8 ust. 4 ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej z dnia 27 lipca 2002 r. (Dz. U. z 2002 r. Nr 141, poz. 1176

ze zmianami) w zw. z art. 770¹ k.c., w brzmieniu obowiązującym w dacie zawarcia przedmiotowej umowy z dnia 6 grudnia 2013 r.

Zgodnie z art. 770¹ k.c. do umowy sprzedaży rzeczy ruchomej, zawartej przez komisanta z osobą fizyczną, która nabywa rzecz w celu niezwiązanym z jej działalnością gospodarczą ani zawodową, stosuje się przepisy o sprzedaży konsumenckiej.

Bezsporne w sprawie jest, że powód zakupił pojazd w komisie prowadzonym przez pozwanego za cenę 18 000 złotych. Umowa została zawarta w dniu 6 grudnia 2013 r.

Bezspornie zaistniała sytuacja wyczerpuje dyspozycję art. 8 ust. 1 ustawy o sprzedaży konsumenckiej. Zakupiony samochód był bowiem niezgodny z umową z uwagi na występującą wadę prawną w postaci braku prawa własności. Co do zasady w wypadku występowania wad towaru – zgodnie z przywołanym artykułem – jeżeli towar konsumpcyjny jest niezgodny z umową, kupujący może żądać doprowadzenia go do stanu zgodnego z umową przez nieodpłatną naprawę albo wymianę na nowy, chyba że naprawa albo wymiana są niemożliwe lub wymagają nadmiernych kosztów. Należy jednak wskazać, że zgodnie z art. 8 ust. 4 ustawy, jeżeli kupujący, z przyczyn określonych w ust. 1, nie może żądać naprawy ani wymiany, ma on prawo domagać się stosownego obniżenia ceny albo odstąpić od umowy.

Godzi się zatem zauważyć, że rodzaj wady, która wystąpiła w sprawie niniejszej – wada prawna polegająca na tym, że sprzedawca nie był właścicielem rzeczy i tym samym nie mógł przenieść jej własności na rzecz powoda wskazuje, że niemożliwym było skorzystanie z uprawnienia do naprawy samochodu. To uprawnienie dotyczy przede wszystkim wad fizycznych. Nie mogło dojść także do wymiany pojazdu. Przedmiotem umowy był bowiem określony samochód (rzecz oznaczona co do tożsamości, o szeregu indywidualnych cech takich jak model, rok produkcji, stan techniczny – pojazd był uszkodzony), a więc należy go uznać w realiach niniejszej sprawy za rzecz niezmienną i niezastępowalną. Nie wykazano zostało zresztą, ażeby pozwany był w stanie wymienić samochód na tożsamy z samochodem zakupionym.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z 3.12.2008 r. (V CSK 293/08, niepubl.), towar konsumpcyjny jest niewątpliwie niezgodny z umową sprzedaży, gdy nabywca nie ma możliwości swobodnego z niego korzystania w związku z niewywołaniem w następstwie wady prawnej jej skutku rozporządzającego, czyli braku nabycia przez kupującego własności rzeczy. Obowiązek zbadania, czy pojazd nie ma sfalszowanych numerów identyfikacyjnych, tj. czy nie został skradziony, spoczywa na komisancie, skoro ma dostarczyć konsumentowi towar zgodny z umową. Sprzedawca nie może zwolnić się od odpowiedzialności przez wykazanie, że zaproponował kupującemu zbadanie towaru, a ten odmówił dokonania tego.

Nie zasługuje według Sądu na uwzględnienie argumentacja pozwanego, jakoby powód był poinformowany o wyłączeniu odpowiedzialności pozwanego w związku ze złożeniem przez powoda oświadczenia na fakturze VAT, iż jako kupujący „zapoznał się ze stanem technicznym pojazdu i nie będzie rościł pretensji z tego powodu do sprzedającego”.

Przede wszystkim należy wskazać, że nawet jeśli powód zostałby skutecznie poinformowany przez pozwanego o wyłączeniu jego odpowiedzialności za wady przedmiotowego pojazdu i pisemnie ów fakt potwierdził, to w świetle konieczności zastosowania przepisów o sprzedaży konsumenckiej, a konkretnie art. 11 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. (Dz. U. z 2002 r. Nr 141, poz. 1176 ze zmianami) - uprawnień unormowanych w tej ustawie, nie można wyłączyć ani ograniczyć w drodze umowy zawartej przed zawiadomieniem sprzedawcy o niezgodności towaru konsumpcyjnego z umową. W szczególności nie można tego dokonać przez oświadczenie kupującego, że wie o wszelkich niezgodnościach towaru z umową.

W świetle zatem art. 11 ustawy o sprzedaży konsumenckiej zdaniem Sądu nie można odmówić powodowi ochrony prawnej przewidzianej w art. 8 ust. 4 cytowanej ustawy, nawet jeśli pozwany wykazałby, że powód został poinformowany o wyłączeniu odpowiedzialności pozwanego i pisemnie to potwierdził.

Niezależnie od tego należy zaznaczyć, że dla skuteczności modyfikacji odpowiedzialności z tytułu rękojmi konieczne jest, aby strony w umowie w sposób wyraźny zakomunikowały wolę takich zmian. Ograniczenia, rozszerzenia bądź

wyłączenia rękojmi nie można więc domniemywać, musi ono wynikać z treści umowy (por. wyrok SN z 7.8.2003 r., IV CKN 364/01, L.). Osoba powołująca się na korzystne dla siebie skutki modyfikacji odpowiedzialności z tytułu rękojmi w stosunku do rozwiązań ustawowych powinna przedstawić dowód na tę okoliczność. Za niedopuszczalne uznać tym samym należy umieszczanie klauzuli ograniczającej lub wyłączającej odpowiedzialność z tytułu rękojmi na fakturze (Z. Gawlik, w: Kidyba, Komentarz KC, t. III, Cz. szczególna, 2014, s. 125; wyr. SA w Łodzi z 11.2.1993 r., I ACR 2/93, OSA 1993, Nr 6, poz. 35).

Odnosząc się do twierdzenia pozwanego, że na poczet dochodzonego w niniejszej sprawie roszczenia została uiszczona/wyegzekwowana kwota 1000 zł, wskazać należy, że na dzień zamknięcia rozprawy pozwany nie udowodnił tego twierdzenia.

Sąd przed zamknięciem rozprawy dopuścił dowód z dokumentów złożonych przez strony, które w terminie 2 tygodni zostaną załączone do akt celem umożliwienia stronom wykazania tej okoliczności. Żadna ze stron nie złożyła dokumentów stosownie do tego postanowienia.

Mając na uwadze powyższe Sąd w punkcie pierwszym wyroku zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 18 000 złotych.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. w myśl którego, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Należy wyjaśnić, że zasadność roszczenia odsetkowego wynikała z tego, że powód skierował do pozwanego żądanie zapłaty kwoty 18 000 zł wyznaczając jednocześnie pozwanemu termin 7 dni na dokonanie zapłaty. Ponieważ wezwanie do zapłaty zostało odebrane przez pozwanego dnia 2 lutego 2015 r. uznać należało, że termin do spełnienia świadczenia upłynął dnia 9 lutego 2015 r. W konsekwencji od dnia 10 lutego 2015 r. powód mógł już żądać odsetek ustawowych.

Z uwagi na wejście w życie od 1 stycznia 2016 r. zmiany w przepisach kodeksu cywilnego dotyczących odsetek i wyodrębnienie odsetek ustawowych za opóźnienie, skoro powód domagał się odsetek w związku z nieterminowym spełnieniem świadczenia przez pozwanego (a więc w związku z opóźnieniem), w wyroku zaznaczono, że powodowi od zasądzonej kwoty należą się odsetki ustawowe za opóźnienie.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. obciążając nimi w całości pozwanego jako stronę przegrywającą i zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2 625 złotych, na którą złożyło się: opłata od pozwu w kwocie 225 oraz wynagrodzenie pełnomocnika w osobie adwokata. O wysokości kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 2400 zł Sąd orzekł na podstawie § 6 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. 2013 poz. 461 t.j.).